

Jak se (ne)staví pramice

Po té co jsme loni na jaře věnovali spoustu času pokusům opravit naši jedinou pramku a stejně jsme pak na Sázavském projeli cílem pouze díky obětavému nasazení celé posádky při práci s vylejvákem, jsme dospěli k závěru, že je na čase postavit novou pramici.

Musím se přiznat, že sem pramici nikdy nestavěl a vlastně ani žádnou jinou loď. Moje zkušenosti s laminátem pocházely pouze z oprav starých lodí. Museli jsme tedy nejprve sehnat nějakého dílovedoucího. Nakonec se nabídl Miloš. Různě jsme to konzultovali a dospěli k závěru, že naposled se pramice v Loděnici stavěla někdy před deseti lety. Od té doby se toho v drogeriích opravdu mnoho změnilo. Dneska s „bílejma sazema“, tříslůžkovou pryskou, separátorem a zinkobělobou v Droxi moc neuspějete. Z finančních důvodů jsme pochopitelně zvolili jako základní materiál polyesterovou pryskyřici. Epoxidová je asi tak pětikrát dražší. Polyesterová se dneska prodává pouze jako dvousložková. To znamená, že urychlovač (borůvky) je v prysce už namíchaný, a doba kdy přejde do gelu je nastavena na cca 20 minut. To je, jak se později ukázalo, fakt málo. Prysku jsme koupili od Marka Bašty a vyšla nás na 180 Kč za kilo (v OBI 250). Marek sehnal i nějaký separátor. Nevíme přesně co to bylo, ale Miloš k tomu čuchal a říkal, že to smrdí jako Polypasta (leštadlo na parkety) co se používalo jako separátor i dřív. Tkaninu jsme měli. Používá se ta hrubá.

Další podstatnou věcí kterou musíte mít, když chcete stavět loď, je kopyto. No my ho máme. Ten kdo ho stavěl je neznámý hrdina a mistr laminátu. Je krásný, koukněte. Takže tohle

kopyto je třeba odmastit a naseparovat. To aby šla ta pramka vyndat až bude hotová. Na obrázku právě koukám do pytlíku a přemejšlim jak tímhle množstvím můžem natřít celý kopyto, ale nakonec to fakt stačilo.

Pak je třeba nastříhat tkaninu. Nakonec jsme se rozhodli, že pramice bude z pěti základních vrstev (tři podélné + dvě z pruhů napříč) a navíc tři vrstvy výztuh na prolisech ve dně. Takže se stříhá a stříhá. Na každou podélnou vrstvu je třeba dvou pruhů

v šířce role tkaniny a v délce délky pramice (celkem 30 m tkaniny). Na příčnou vrstvu je třeba šest pruhů v délce šířky pramice (24 m). Na výztuhy dna jsme nějak rozstříhali dva pruhy v délce pramice (10 m). Takže suma sumárum 64 m tkaniny.

Tak a teď předgel. Ten se dává proto, aby pramka byla zespoda pěkně barevná a taky hladká. Chtěli jsme dvoubarevnou, takže se vlastně dělaly dva předgely. Jeden červený a druhý žlutý. Postup výroby následující. Rozmíchá se pryska s plnidlem a práškovou barvou, aby to bylo takový ne moc tekutý, pak se přidá iniciátor a natře se to na dno kopyta. Pak by se to mělo nechat trochu zavadnout a může se laminovat.

Bylo nás na to osm a klidně nás mohlo bejt víc. Hlavně proto, že to tvrdlo tak rychle a my nestíhali.

Druhej den jsme ji vyloupili z kopyta. Samo to nešlo, tak jsme mezi kopyto a pramku začali napouštět vodu z hadice. No a pak to udělalo lup a byla venku. Trochu nás vyděsilo jak při tom napouštění vodou začla na několika místech laminátem prosakovat voda. Proto taky to (ne) na začátku. Ještě prostě nevíme, jestli se při první plavbě nepotopí. Radši ji ještě natřem jednou vrstvou prysky, ale nedělám si iluze že by to pomohlo. No neva, když tak jsme vyrobili velkej květináč.

Laminování byl strašnej mazec a všichni makali jak šrouby, aby nám to neztvrdlo pod rukama. Rozmíchal jsem vždycky tak dvě kila prysky a rozlejal ji ostatním a ty pak štětcem ťupali a ťupali. Nejprve se udělali ty výztuhy v prolisech dna, no a pak postupně všechny vrstvy. Po cca dvaceti minutách pochopitelně začla pryska odcházet do gelu a začalo nám bejt horko. Ale nějak jsme to naplácali i když vzduchovejch bublin je tam až až. Bylo by potřeba mít prysku namíchanou tak na hodinu, nebo i dýl, aby si to člověk stihnul všechno prosytit a doladil detaily. Nejproblematičtější jsou pochopitelně rohy kopyta a okraje. Tam to nechce držet a bubliny se dělaj furt.

Celkem jsme spotřebovali přes dvacet kilo prysky a nevyšlo nám na jednu vrstvu. Ze zbytku jsme udělali do středu takovej vyztužovací kříž do X. Bylo v plánu, že tam budou ty kříže tři, ale taky nezbylo.

Rozpočet je následující:

pryska:.....	20 litrů.....	3600 Kč
tkanina:	64 m.....	4480 Kč
další věci:.....	štětce	
	rukavice	
	igelity	
	barvy.....	1000 Kč

---

celkem:.....pramka.....9080 Kč

Ještě budem muset koupit dřevo a udělat borty, lavičky a kotrč. Tkaninu jsme měli (a měli jsme jí tolik co bysme už nikdy v životě nepoužili), takže nás to vyšlo zatím asi na 5 000. Nová pramka se dá koupit asi za pětadvacet.

Tak uvidíme jak to dopadne. Já věřím, že dobře. Tímto chceme taky poděkovat: Milošovi, Burákovi, Sláfce, Bomburovi, Veronice a Adamovi za to že nám pomohli. Nebylo to nic příjemného čekat celý den ty smrady a bylo to fakt namáhavý. Díky kamarádi.

Kuba a Nora

Aktuálně 2011: Článek je z roku 2008, pramice opravdu nedopadla příliš dobře a sloužila asi dva roky. Po pár ranách štrem se jednotlivé vrstvy od sebe začali separovat, takže vznikl materiál ne nepodobný upečenému listovému těstu. Vzhledem k tomu se nedala pramice ani opravit, byl problém s broušením a záplaty nedržely. Možných důvodů jsme identifikovali hned několik: Nekvalitní pryska, špinavá (zaprášovaná) tkanina, krátká doba tuhnutí prysky a s tím související špatné prosycení.

Poučení tímto nezdarem a hnání potřebou pořídit do Loděnice víc pramic, kontaktovali jsme odborníky a v [Charlesu](#) nám ohromně vyšli vstříc a udělali čtyři krásný, pružný, kvalitní a ani ne moc drahý pramky do našeho kopyta.

Musíme si holt přiznat, že ten fortel už nemáme. Odešel s předchozími generacemi vedoucích v Loděnici a pokoušet se dnes o stavbu lodě bez zkušeností a kvalitních materiálů je vyhazování peněz.

Kuba